



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Martina Lachmanna ve věci
žalobce: **Mgr. J.K.**

bytem xxx

proti

žalované:

Česká advokátní komora
sídlem Národní 16, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu odvolací kárné komise žalované ze dne 1. 6. 2020, sp. zn. K 147/2017

takto:

- I. Rozhodnutí odvolacího kárného senátu odvolací kárné komise žalované ze dne 1. 6. 2020, sp. zn. K 147/2017 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4 000 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále též „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí kárného senátu kárné komise žalované ze dne 24. 5. 2019, sp. zn. K 147/2017 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).
2. Tím bylo rozhodnuto o tom, že se žalobce dopustil 3 kárných provinění, a to že i) svou klientku neinformoval o výzvě soudu k doplnění insolvenčního návrhu a sám tento ve stanovené lhůtě nedoplnil, v důsledku čehož byl návrh odmítnut, ii) poté, co uzavřel se dvěma klienty smlouvu o poskytování právních služeb, spočívajících v zastupování v insolvenčním řízení, a převzal od nich

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

zálohu 10 000 Kč a potřebné doklady, těmto klientům po odmítnutí insolvenčních návrhů nepředložil vyúčtování své odměny za právní služby a nevrátil zapůjčené doklady a iii) poté, co se s jedním z těchto klientů dohodl, že podá nový insolvenční návrh, jej nepravdivě informoval o tom, že již návrh podává, ačkoli tak do současné doby neučinil, neinformoval jej o stavu věci a přerušil s ním veškerý kontakt, přičemž mu opět nepředložil vyúčtování odměny a nevrátil zapůjčené podklady.

3. Podle žalované tak žalobce porušil § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o advokacii**“) a § 17 tohoto zákona ve spojení s příslušnými ustanoveními usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 věstníku ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (dále jen „**etický kodex**“). Za to mu bylo podle § 32 odst. 3 písm. d) zákona o advokacii uloženo kárné opatření v podobě dočasného zákazu výkonu advokacie na dobu jednoho roku a uložena povinnost zaplatit náklady kárného řízení ve výši 8 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

4. Odvolací kárný senát v napadeném rozhodnutí zrekapituloval, jakého kárného provinění se měl žalobce dopustit, a následně se vyjádřil k odvolacím námitkám žalobce.
5. K námitce nemožnosti osobní účasti na projednání věci a nemožnosti předložit důkazy na svoji obhajobu odvolací kárný senát uvedl, že žalobci bylo opakovaně umožněno vyjádřit se ke všem skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu, byl k tomu řádně vyzván a byla mu k tomuto účelu poskytnuta patřičná lhůta. Předvolání k jednání kárného senátu na den 24. 5. 2019, což bylo jediné jednání, které před kárným senátem proběhlo, obdržel žalobce dne 2. 4. 2019, tedy v dostatečné lhůtě před jednáním. Na předvolání bylo rovněž uvedeno místo jednání, konkrétně Kaňkův palác, Národní třída 16, Praha 1. Pokud žalobce bez bližší konkretizace uváděl, že se dostavil jinam (pravděpodobně do Vzdělávacího centra ČAK v Paláci Dunaj, Národní třída 10), tak tuto skutečnost nijak nedoložil. Recepce zde není určena pro jednání v kárných věcech a jednací senáty jsou již několik let umístěny ve dvorních prostorách Kaňkova paláce. Dle odvolacího kárného senátu tak nelze klást k tíži kárného senátu, že vedl jednání a rozhodl bez přítomnosti žalobce, který se k jednání nedostavil a z jednání se neomluvil ani nepožádal o jeho odročení. Vedením jednání se kárný senát nedopustil žádné procesní vady, jež by měla za následek zásah do práv žalobce.
6. Dle odvolacího kárného senátu je prvostupňové rozhodnutí v souladu s provedenými důkazy a obsáhle a pečlivě odůvodněno. Na skutkové závěry prvostupňového rozhodnutí odvolací kárný senát odkázal. Dále uvedl, že se ztotožňuje i s právním posouzením věci. Žalobce opakovaně porušil při výkonu advokacie povinnosti advokáta uvedené v zákoně o advokacii a v etickém kodexu, které svoji intenzitou a závažností naplňují znaky kárných provinění.
7. Uložené opatření je dle odvolacího kárného senátu v souladu s hledisky uvedenými v § 24 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 244/1996 Sb., kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (dále jen „**advokátní kárný řád**“). V případě žalobce šlo totiž o velmi závažné a hrubé porušení základních pravidel upravující výkon advokacie. Jelikož u žalobce nejde o ojedinělé pochybení při poskytování právních služeb, je správné uložení přísnějšího kárného opatření.

III. Žaloba

8. Žalobce v podané žalobě, obdobně jako v odvolání, namítal **procesní chyby** v řízení. Dle žalobce mu bylo znemožněno osobně se účastnit jednání, a to chybou zaměstnance žalované. Postup žalované byl podle něj v rozporu se zásadou účastníků vyjádřit se a zásadou právního slyšení

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

dle § 36 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Postup žalované dále považuje za rozporný s principy demokratického státu.

9. Žalobce uvedl, že k nařízenému jednání se dostavil včas a ohlásil se na recepci žalované. Žalobce dodal, že se jedná o velký komplex budov zahrnující budovy ve vnitrobloku, které jsou nedostupné pro veřejnost. Do jednací místnosti by musel být vpuštěn pracovníky žalované. Žalobce popsal, že po ohlášení na recepci byl vyzván, ať vyčká. Po cca půl hodinovém čekání mu mělo být oznámeno, že kárný senát již odešel a že se mu kárný senát ozve ohledně toho, kdy bude znovu jednáno. Po více než hodině bylo žalobci voláno, že kárný senát již jednal a že byl žalobce na špatné recepci s tím, že tato skutečnost bude vyřešena v případném odvolání, neboť jiný procesní postup není možný. O telefonátu je ve spise záznam.
10. Žalobce dále poukázal na chybný postup kárného žalobce (předseda kontrolní rady žalované) ve věci. Před zahájením kárného řízení v kauze pod bodem i) byl žalobce opakovaně urgován k vyjádření ke stížnosti, ale bez toho, aby mu byla zaslána. Tato skutečnost byla žalované sdělena, a to opakovaně. Žalovaná ale dále žalobce vyzývala k vyjádření, přestože žalobce neměl k čemu. Kárný žalobce to poté použil jako přítěžující okolnost. Jednání bylo odročeno až poté, co bylo zjištěno, že mu nebyly podklady doručeny.
11. Žalobce v rámci této skupiny námitek konečně poukázal na to, že mu bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno za tři čtvrtě roku. V září 2020 se měl žalobce náhodou setkat s předsedou odvolacího kárného senátu, který mu sdělil, že senát jednal v červnu 2020 a že prvoinstanční rozhodnutí bylo odvolacím kárným senátem potvrzeno a po odůvodnění bude vyhotoveno. Žalobce dále uvedl, že od ledna 2021 urgoval žalovanou o vyhotovení a doručení napadeného rozhodnutí, k čemuž došlo až v květnu 2021.
12. Žalobce dále namítal **nesprávně zjištěný skutkový stav** věci. Dle žalobce vyšla žalovaná pouze z tvrzení obsažených ve stížnosti podané na žalobce, bez přihlédnutí k jeho vyjádření. Žalobce má za to, že žalovaná porušila zásadu volného hodnocení důkazů, nestrannosti a materiální pravdy a jako takové je její hodnocení nezákonné.
13. Žalobce uvedl, že mu žalovaná vytýkala pochybení v rámci jeho výkonu advokacie, a to konkrétně, že i) nedoplnil insolvenční návrh klientky J. V., díky čemuž byl insolvenční návrh odmítnut, a ani v dodatečné lhůtě ho nevypracoval návrh pod sp. zn. 147/2017 a ii) nevrátil podklady klientům J. S. a L. K. a nevyúčtoval jim odměnu.
14. K bodu i) žalobce sdělil, že žalovaná vyšla pouze ze stížnosti, která byla na žalobce podána, a nikoliv z objektivně zjištěného stavu s přihlédnutím k podáním učiněným žalobcem. Žalobce podal dne 10. 12. 2018 vyjádření, ve kterém se vyjadřoval ke stížnosti, nicméně žalovaná se s ním nijak nevypořádala. Žalobce dále shrnul, že pro stěžovatelku J. V. sepsal insolvenční návrh, a to na základě informací, které musel získat vlastní činností, stěžovatelka neměla pro sepsání návrhu prakticky žádné informace. Žalobce uvedl, že jeho činnost tak spočívala v komunikaci s věřiteli. Po vyčíslení byl podán návrh a klientce odeslán e-mailem seznam závazků k ověřenému podpisu a doplnění insolvenčního návrhu. Žalobce uvedl, že zde došlo k nepředání informací mezi ním a jeho koncipientkou. Jeho klientka totiž předpokládala, že doplnění bude posílat žalobce, zatímco žalobce si myslel opak. Komunikace s klientkou ohledně podání nového návrhu proběhla na přelomu května a června 2017 po telefonu. Dva dny po této dohodě ho klientka informovala, že již nemá na další zpracování zájem. Žalobce uvedl, že kromě prodlení se zahájením insolvenčního řízení v rámci jednoho kalendářního měsíce nedošlo k újmě na straně klientky. Žalobce dodal, že je legitimní mu vyčítat porušení lhůty, nicméně navazovat na to trest pozastavení činnosti považuje za sporné, a to za předpokladu, že dopad tohoto pochybení do majetkové sféry klientky byl zanedbatelný.

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

15. Ke kárnému provinění pod bodem ii) a iii) žalobce uvedl, že se jedná reálně o jednu stížnost, rozdělenou žalovanou do dvou bodů. Žalobce uvedl, že jej oslovili stěžovatelé jako registrovaní partneři s tím, že chtěli podat společný insolvenční návrh. V té době bylo registrované partnerství relativně novým institutem a nebyl judikován jeho vztah k oddlužení v insolvenčním řízení. Po informování klientů ohledně rizikovosti daného postupu byl vypracován návrh. Žalobce musel oslovit téměř všechny věřitele, vyčíslit pohledávky a teprve poté sepsat návrh. Cena služby byla takto kalkulována a odsouhlasena klienty. Po té, co bylo postaveno na jisto, že společný návrh není průchozí, klienti žalobce informovali, že již nechťejí oba samostatně do oddlužení, ale pravděpodobně pouze jeden z nich. Žalobce dále uvedl, že ho jeden z registrovaných partnerů na osobní schůzce požádal o právní službu v souvislosti s oddlužením, jejíž provedení by bylo v přímém rozporu s pravidly poskytování právní služby advokátem. Toto žalobce odmítl a ukončil zastoupení. Klienti v té době měli předaný kompletní spis, žalobce neměl žádné originály a ani vybranou zálohu na další podání návrhu. Žalobce dodal, že jako důkaz může nabídnout insolvenční spis, protože komunikace s klienty probíhala osobně, nebo po telefonu.
16. Dle žalobce byl v obou výše uvedených případech podán insolvenční návrh až po té, co musely být zjištěny majetkové poměry stěžovatelů a dále objasněna samotná výše, právní důvody vzniku dluhu i samotná identifikace věřitele. Žalobce uvedl, že stěžovatelé pouze věděli, že někomu dluží a je na ně vedeno exekuční řízení, tomu odpovídá velmi obtížná komunikace s tímto „druhem klientů“. S tím ohledem byla i koncipována cena návrhu, která byla sice dvojnásobná oproti vyhlášce, ale při zohlednění práce před sepisem návrhu prakticky na hranici ziskovosti.
17. V poslední řadě žalobce namítal, že **uložená sankce zcela vybočuje z běžné rozhodovací praxe** žalované a **neodpovídá spáchaným proviněním**. Žalobce zde odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 10/2010 - 166 a č. j. 10 As 185/2015 - 74 a na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 Ca 28/2008 - 42. Z nich má vyplývat, že podání trestního oznámení na klienta s využitím informací získaných při výkonu advokacie nebo převzetí zastoupení proti klientovi s využitím informací, které advokát získal v průběhu advokacie, opět spolu s podáním trestního oznámení na klienta není proviněním pro dočasný zákaz činnosti. Důvodem pro dočasný zákaz činnosti byla naopak shledána zpronevěra 2,4 milionu Kč spolu s dalšími proviněním.
18. Žalobce zdůraznil, že v projednávané věci se v jednom případě jedná o prodlení v řádu dní způsobené personální výměnou v kanceláři a v druhém případě o odmítnutí služby pro její rozpor s výkonem advokacie. Žalobce nevidí paralelu s výše uvedenými případy, a to jak v intenzitě útoku na chráněný zájem, tak ani ve škodlivém následku. I kdyby připustil, že jednal tak, jak je mu kladeno za vinu, žalovaná velmi výrazně vybočila z vlastní rozhodovací praxe a překročila meze zákonnosti. Žalobce k tomu dále připustil, že vůči žalované nebyla jeho podání dostatečně submisivní. V tomto ohledu uvedl, že cituje předsedu kárného odvolacího senátu JUDr. V. ze dne jejich setkání: „on byl nějaký drzej“. Žalobce dodal, že se opakovaně snažil a apeloval na žalovanou, zda by nebylo v této kauze vhodné postupovat cestou obnovy řízení, která by jistě byla hospodárnější a rozumnější.

IV. Vyjádření žalované

19. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce směšuje stížnost a její prošetření a samotnou kárnou žalobu. Proces posouzení stížnosti a následný závěr předsedy kontrolní rady jakožto kárného žalobce není součástí kárného řízení. Kárné řízení jako zákonem regulovaný formalizovaný proces je zahájeno podáním kárné žaloby. Z kárného spisu ani doložených příloh tvrzené pochybení v rámci posuzování stížnosti nevyplývá; i kdyby však nastalo, nejde o procesní vadu, která by měla vliv na samotné kárné řízení a jeho vady rovněž nezakládá. Konstatování kárného žalobce v rámci kárné žaloby kárný senát nijak neváže. Vyjádření advokáta ke stížnosti není povinné a nijak neovlivňuje postup kárného senátu v kárném řízení.

20. Žalovaná dále uvedla, že žalobce měl v rámci kárného řízení možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu. Procesně se původně jednalo o dvě kárné žaloby, jež byly spojeny do jednoho řízení. Žalovaná uvedla, že kárný senát ve věci sp. zn. K 147/2017 žalobce vyzýval nejméně dvakrát, a to přípisem ze dne 14. 12. 2017 a přípisem ze dne 5. 12. 2018. K oběma přípisům byla kárná žaloba připojena. Kárný senát dokonce jednání odročil, aby měl žalobce možnost se vyjádřit dodatečně, kdy tak neučinil ve vztahu k první výzvě a z jednání kárného senátu se opakovaně omluvil. Žalobce se k této kárné žalobě velmi stručně vyjádřil až přípisem ze dne 10. 12. 2018. Ke kárné žalobě původně vedené pod sp. zn. K 107/2018 se nevyjádřil vůbec (výzva mu byla doručena dne 2. 1. 2019).
21. Žalovaná zároveň konstatovala, že na jednání kárného senátu nařízené na den 24. 5. 2019 byl žalobce řádně předvolán, dostavil se však do jiné budovy, než je sídlo ČAK (Národní 16, Praha 1). Recepční nemohla být informována o jeho věci, neboť v této budově kárné senáty dlouhodobě nezasedají. Pokud se nemohla dovolat na oddělení, bylo to proto, že všechny pracovnice oddělení byly v té době právě v jednacích místnostech. Žalovaná má za to, že jí nelze klást k tíži, že se žalobce zmýlil a dostavil se jinam, než měl. Právní závěr odvolacího kárného senátu je obsažen v napadeném rozhodnutí, na jehož odůvodnění žalovaná odkázala.
22. Pokud jde o vyhotovení kárného rozhodnutí, žalovaná uvedla, že advokátní kárný řád závaznou lhůtu neobsahuje, přisvědčila ale žalobci, že nejde o lhůtu přiměřenou. Nicméně její délka neměla na poměry žalobce žádný vliv a neměla vliv ani na zákonnost napadeného rozhodnutí.
23. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci žalovaná uvedla, že se žalobce po celou dobu kárného řízení k obsahu kárné žaloby v podstatě nevyjádřil ani nepředložil důkazy na svou obhajobu. Tyto ani neoznačil, a to ani dodatečně v rámci odvolacího řízení. Jeho vyjádření ze dne 10. 12. 2018 zohledněno bylo. Žalovaná uvedla, že v uvedeném vyjádření žalobce jednak usiloval o to přenést odpovědnost na svou bývalou koncipientku a jednak doznal, byť ve velmi obecné rovině, své pochybení. Ke konkrétním skutkovým okolnostem a jejich právnímu hodnocení se však nijak nevyjádřil.
24. Žalovaná přisvědčila žalobci, že kárné opatření dočasného zákazu výkonu advokacie není úplně běžně ukládanou sankcí. Uložení takové sankce je ale vázáno na zjištění kárného senátu, jenž si v daném případě svůj postup řádně odůvodnil. Kromě toho žalovaná nesouhlasila s tím, že by uvedené opatření bylo ukládáno výhradně tam, kde se advokát dopustil zpronevěry prostředků klienta. V období posledních tří let byla tato sankce například uložena za to, že kárně obviněný vystavil nepravdivé čestné prohlášení (6 měsíců) nebo za to, že nevystavil řádně vyúčtování klientovi a palmáre vymáhal způsobem, který je v rozporu s etickými pravidly výkonu advokacie (9 měsíců), za neplnění vlastních závazků (6 měsíců), zadržení plnění určeného pro klienta (1 rok).
25. Žalovaná dále uvedla, že obnova řízení neslouží k revizi tvrzených pochybení v rámci kárného řízení, ani k přehodnocení jeho závěrů. Sankce dočasného zákazu výkonu činnosti není dle žalované likvidační, ani trvalá, přestože žalovaná uznává, že je citelná. Žalobci nebrání ničeho, aby své právní znalosti uplatnil v jiné obdobné profesi, například jako zaměstnanec (právník in-house) nebo úředník státní správy, a to po poměrně krátkou dobu. S ohledem na uvedené má žalovaná za to, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno po řádném procesu a na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, proto navrhla žalobu zamítnout.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

26. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.

27. O podané žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, jelikož dospěl k závěru, že obě správní rozhodnutí jsou v části týkající se uložené sankce nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].
28. Nejprve se ovšem soud zabýval oddělitelnými žalobními námitkami do porušení procesních práv žalobce, resp. proti závěrům správních orgánů o vině žalobce za kárná provinění (otázka zjištění skutkového stavu věci). Ty důvodnými neshledal.
29. Soud vycházel z následující právní úpravy.
30. Podle § 16 odst. 1 zákona o advokacii „(a)dvokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.“ Dle § 16 odst. 2 zákona o advokacii „(p)ři výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.“
31. Čl. 4 odst. 1 etického kodexu stanoví, že advokát je všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu. Podle čl. 4 odst. 2 etického kodexu je advokát povinen plnit převzaté závazky. Závazek nebo ručení za cizí závazek smí převzít jen tehdy, je-li si jist jeho splněním. Konečně v odstavci třetím je upraveno, že projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie jsou věcné, strízlivé, a nikoliv vědomě nepravdivé.
32. Podle čl. 9 odst. 1 etického kodexu je advokát povinen klienta řádně informovat, jak vyřizování jeho věci postupuje, a poskytovat mu včas vysvětlení a podklady potřebné pro uvážení dalších příkazů. Dle čl. 9 odst. 4 etického kodexu je pak při ukončení poskytování právní služby advokát povinen klientovi nebo jeho zástupci na jeho žádost vydat bez zbytečného odkladu všechny pro věc významné písemnosti, které mu klient svěřil nebo které z projednávání věci vznikly; splnění této povinnosti nesmí být podmínováno zaplacením požadované odměny nebo výloh. Podle čl. 10 odst. 4 etického kodexu o svých výkonech pro klienta vede advokát přiměřené záznamy, jejichž obsah na požádání klientovi poskytne s úplným vysvětlením.
33. Podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii „(k)árným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem.“
34. Podle § 32 odst. 3 písm. d) zákona o advokacii lze advokátovi za kárné provinění uložit dočasný zákaz výkonu advokacie uložený na dobu od šesti měsíců do tří let jakožto kárné opatření.
35. Podle § 24 odst. 2 advokátního kárného řádu „(p)ři rozhodování o upuštění od uložení kárného opatření podle § 32 odst. 5 zákona a při ukládání kárného opatření přiblíží kárný senát zejména k povaze skutku a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění, jakož i k jeho osobním poměrům.“
36. Žalobce v prvé řadě namítal porušení jeho procesních práv, ke kterému mělo dojít tím, že mu nebylo umožněno účastnit se jednání kárného senátu v jeho věci.
37. Z právního spisu vyplynulo, že ústní jednání bylo ve věci čtyřikrát odročeno, z toho třikrát na žádost žalobce. Jednání se nakonec konalo dne 24. 5. 2019 ve 12 hodin, přičemž předvolání žalobce obdržel dne 2. 4. 2019, tedy v souladu s § 13 odst. 4 advokátního kárného řádu (tj. nejméně

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

5 pracovních dnů před jeho konáním) a s dostatečným předstihem. V předvolání byl žalobce upozorněn na místo jednání, konkrétně Kaňkův palác (budova ve dvoře, IV. poschodí), Národní třída 16, Praha 1.

38. Ve správním spise je dále založen úřední záznam, dle něž se měl žalobce dne 24. 5. 2019 ve 12 hodin dostavit na recepci v Paláci Dunaj. Údajně mu bylo pracovníci na recepci sděleno, že jde správně a na recepci čekal přibližně 20 minut. Všechny tři pracovníce kárného oddělení se měly účastnit jednání kárných senátů, proto nebylo možné je zastihnout telefonicky.
39. Z uvedeného jasně vyplývá, že se žalobce k ústnímu jednání sice dostavil ve správný čas, ale nikoliv již na správné místo. V předvolání k jednání bylo přitom jasně uvedeno místo, kde se bude jednat, a to Kaňkův palác. Pochybení žalobce tak nemůže jít k tíži žalované. Stejně tak jí nemůže jít k tíži, že v dobu, kdy kárný senát již zasedal, nebyl nikdo k zastížení telefonicky. Pokud se žalobce bez včasné a řádné omluvy nedostavil na správné místo, nelze kárnému senátu vytýkat, že jednal v žalobcově nepřítomnosti. Žalobce jakožto plně svéprávná a dospělá osoba mohl předpokládat, že v případě, kdy nebude na správném místě včas, bude jednání probíhat v jeho nepřítomnosti. Soud v tomto ohledu neshledal žádné pochybení žalované.
40. Žalobce dále namítal, že byl před zahájením kárného řízení opakovaně urgován k vyjádření se ke stížnosti pod bodem i) [sp. zn. K 147/2017], stížnost mu ale neměla být zaslána. Žalobce rovněž namítal, že žalovaná vyšla pouze ze stížnosti, která na něj byla podána, nikoliv z objektivně zjištěného stavu věci. Dle žalobce se žalovaná nijak nevypořádala s jeho vyjádřením ze dne 10. 12. 2018.
41. Co se týče otázky zaslání stížnosti, ve správním spise je založena výzva ze dne 10. 7. 2017 a 3. 8. 2017, v níž byl žalobce před podáním kárné žaloby vyzván, aby se vyjádřil ke stížnosti a předložil doklady potřebné pro prošetření věci. Ze správního spisu ale nelze zjistit, kdy byly žalobci výzvy doručeny a zda k nim byla skutečně připojena i stížnost paní J. V. Z úředního záznamu ze dne 19. 4. 2018 naopak vyplývá, že byla žalobci zaslána stížnost, která se týkala jiného advokáta. V každém případě ovšem právě uvedené nemá vliv na zákonnost samotného kárného řízení a napadeného rozhodnutí. Žalobce byl v rámci kárného řízení několikrát vyzván, aby se ke kárné žalobě týkající se stížnosti uvedené pod bodem i) vyjádřil. Své vyjádření přitom nakonec správnímu orgánu zaslal dne 5. 12. 2018. V něm uváděl, že dle dohody se stěžovatelkou mělo být obsahem služby sepsání insolvenčního návrhu a nikoliv zastoupení v insolvenčním řízení. Se stěžovatelkou měla komunikovat jeho koncipientka a dle žalobce došlo k chybnému předání informací, proto nebyl insolvenční návrh řádně doplněn a byl odmítnut. Žalobce ve vyjádření dále uvedl, že stěžovatelka nadále netrvala na dalším zastupování. Zastoupení bylo ukončeno a stěžovatelce měl být předán spis. Žalobce tedy měl možnost se ke kárné žalobě i stížnosti pod bodem i) vyjádřit, což i učinil.
42. Kárný senát v prvostupňovém rozhodnutí v tomto případě shledal, že žalobci byla udělena plná moc pro celé insolvenční řízení. Žalobce přitom svou klientku neinformoval o výzvě Krajského soudu v Brně ze dne 6. 4. 2017 k doplnění insolvenčního návrhu, přičemž sám tento návrh ve stanovené lhůtě nedoplnil. V důsledku toho byl insolvenční návrh dne 5. 5. 2017 odmítnut. O této skutečnosti stěžovatelku neinformoval. Kárný senát dále shledal, že se žalobce zavázal předat jí její spis a vypracovat nový insolvenční návrh, svůj závazek ale minimálně do 28. 6. 2017 nesplnil. Dle kárného senátu žalobce sám ve svém vyjádření připustil, že mohlo dojít k pochybení jeho kanceláře spočívajícím ve špatném předání informací mezi jím a jeho koncipientkou. Dle kárného senátu je nepochybné, že žalobce stěžovatelku o výzvě k doplnění insolvenčního návrhu neinformoval, proto ani sama stěžovatelka návrh doplnit nemohla.

43. Soud přisvědčil žalované, že žalobce převzal právní zastoupení stěžovatelky pro celé insolvenční řízení, což vyplývá z plné moci, která mu byla stěžovatelkou J. V. udělena. Stejně tak bylo objektivně zjištěno, že byla stěžovatelka prostřednictvím žalobce vyzvána k doplnění insolvenčního návrhu, k čemuž ale ze strany žalobce nedošlo a insolvenční návrh byl z tohoto důvodu odmítnut (usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 4. 2017, č. j. KSBR 47 INS 5134/2017-A-3 a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 5. 2017, č. j. KSBR 47 INS 5134/2017-A-4). Dopisem ze dne 16. 5. 2017 doručeným Krajskému soudu v Brně dne 18. 5. 2017 se přitom stěžovatelka sama obracela na soud s tím, že měl insolvenční návrh doplnit žalobce jakožto její zástupce. Žalobci byla písemnost stěžovatelky zaslána usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2017 a bylo mu uloženo, aby se k ní do 14 dnů vyjádřil. Z insolvenčního rejstříku přitom vyplývá, že se žalobce k uvedené výzvě nijak nevyjádřil.
44. Je tedy nepochybné, že žalobce převzal právní zastoupení stěžovatelky J. V., podal insolvenční návrh, ten ale nedoplňl (pročež byl odmítnut) a na výzvu soudu nijak nereagoval. Zda došlo k pochybení vinou špatné komunikace mezi žalobcem a jeho koncipientkou, je přitom v dané věci bezpředmětné, neboť právě žalobce byl odpovědný za řádné zastupování své klientky.
45. Sporné mezi stěžovatelkou a žalobcem bylo pouze to, zda byl žalobce povinen podat nový insolvenční návrh, nebo zda bylo zastupování stěžovatelky na její žádost ještě před podáním nového insolvenčního návrhu ukončeno. Žalobce ve svém vyjádření tvrdil, že mu stěžovatelka na přelomu května a června 2017 napsala SMS, že na dalším zastupování již netrvá. Žalobce ale na podporu svého tvrzení nedoložil žádné důkazy, např. kopii předmětné SMS. V podaném odvolání v tomto ohledu namítal pouze to, že mu nebylo umožněno účastnit se ústního jednání a předložit důkazy na svou obhajobu. Žádné důkazy ale k odvolání nepřiložil, stejně jako nenamítal pochybení kárného senátu ohledně zjištění skutkového stavu věci. Nelze proto žalované vytýkat, že se k uvedenému v napadeném rozhodnutí nevyjádřila.
46. Ani k podané žalobě nepřiložil žalobce žádné důkazy podporující jeho tvrzení. Žalobce tvrdil, že jím popsany skutkový děj vyplývá ze samotného kárného spisu, což se nezakládá na pravdě, jak soud popsal výše. Žádná jiná konkrétní tvrzení a tomu odpovídající důkazy žalobce nepřednesl. Soud v této souvislosti zároveň připomíná význam dispoziční zásady přísně ovládající řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kdy je to žalobce, kdo soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel.
47. Ke stížnosti uvedené pod bodem ii) a iii) [K 107/2018] žalobce v podané žalobě namítal, že byl společný insolvenční návrh klientů coby registrovaných partnerů odmítnut. Následně požádal již jen jeden z klientů o právní službu v souvislosti s oddlužením, což měl žalobce odmítnout, neboť by to bylo v přímém rozporu s pravidly poskytování právní služby advokátem. Žalobce dodal, že klienti v té době měli předaný kompletní spis a žalobce neměl žádné originály a ani vybranou zálohu na další podání návrhu. Žalobce uznal, že se k této stížnosti již nevyjádřil písemně, a to z toho důvodu, že chtěl uplatnit svá práva přímo při ústním řízení.
48. Jak sám žalobce uznal, k uvedené stížnosti se nijak nevyjádřil, a to ani před podáním kárné žaloby, ani v rámci kárného řízení. Soud přitom ze správního spisu ověřil, že žalobce přijal právní zastoupení stěžovatele i jeho partnera. Stejně tak ze spisu vyplývá, že insolvenční návrh stěžovatele ze dne 8. 4. 2016 byl odmítnut, neboť nebyl ve stanovené lhůtě doplněn. Insolvenční řízení zahájené na základě společného insolvenčního návrhu registrovaných partnerů bylo zastaveno. Nový insolvenční návrh stěžovatele nebyl podán. Žalobce přitom v kárném řízení nepřednesl žádné tvrzení, které by uvedené závěry vyvracelo. Nelze proto žalované vytýkat, že vycházela z podkladů ve správním spise, a to z insolvenčních návrhů, rozhodnutí soudu a stížnosti

stěžovatele. Ke stížnosti se žalobce obecně vyjádřil až v podané žalobě, ale ani v tomto ohledu nepředložil žádné důkazy na podporu svých tvrzení ani tvrzení zpochybňující ucelené skutkové závěry žalované.

49. Neúspěšná procesní strategie žalobce, dle níž se chtěl ke stížnosti vyjádřit až na ústním jednání, nejde k tíži správního orgánu. Pokud se nedostavil k jednání z důvodu, že si spletl místo jednání a neměl tak možnost svá tvrzení přednést, jedná se o pochybení žalobce. Žalobce měl přitom možnost se kdykoliv za řízení k uvedené stížnosti vyjádřit, nahlédnout do spisu, navrhnout provedení důkazů. Nic z toho neučinil a ani v podaném odvolání nic konkrétního nenamítal. Soud proto shledal námitky žalobce nedůvodnými.
50. Co se týče tvrzení žalobce, že apeloval na žalovanou ohledně vhodnosti obnovy řízení, z podané žaloby nevyplývá, že by ho žalobce uplatnil jako žalobní bod. Soud na okraj pouze podotýká, že pokud chtěl žalobce podat návrh na obnovu řízení, nic mu v podání takového návrhu nebránilo. Ze správního spisu ale nevyplývá, že tak žalobce učinil.
51. Argumentace týkající se dlouhé doby trvání vyhotovení písemného odůvodnění napadeného rozhodnutí není rovněž relevantní. Skutečnost, že vyhotovení písemného odůvodnění napadeného rozhodnutí trvalo téměř jeden rok, je jistě k pozastavení, neboť se jedná o extrémně dlouhou dobu, zejména s ohledem na skutečnost, že je napadené rozhodnutí velmi stručné. Tato skutečnost ale nemá vliv na zákonnost samotného napadeného rozhodnutí. Ze správního spisu přitom nevyplývá, že by žalobce vyhotovení písemného odůvodnění napadeného rozhodnutí urgoval.
52. V poslední řadě žalobce namítal, že uložená sankce zcela vybočuje z běžné rozhodovací praxe žalované a překračuje meze očekávaného rozhodnutí správního orgánu. Žalobce k tomu odkázal na několik soudních rozhodnutí, z nichž má vyplývat, že dočasný zákaz výkonu advokacie byl uložen například v případě zpronevěry 2,4 milionu korun, nikoliv ale v případě podání trestního oznámení na klienta s využitím informací získaných při výkonu advokacie. V této souvislosti a též na jiných místech žaloby pak žalobce poukazoval na povahu provinění, kterých se měl dopustit – fakticky zde dovozoval nízkou intenzitu útoku na chráněný zájem, resp. málo závažný následek [u pochybení ad i) byl dle něj dopad do majetkové sféry klientky zanedbatelný]. Jinými slovy tak namítal, že jeho provinění neodpovídá uloženému opatření.
53. Na podkladě námitky o vybočení z rozhodovací praxe žalované se tak soud musel zabývat i tím, proč žalovaná uložila žalobci za jeho kárná provinění opatření právě ve formě zákazu výkonu činnosti na dobu 1 roku a nikoliv jiné mírnější opatření.
54. Kárný senát v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že provinění žalobce představuje hrubé porušení základních pravidel upravujících výkon advokacie. Navíc se jedná o opakované porušování povinností advokáta ve vztahu k různým klientům žalobce. Dle kárného senátu žalobce hrubě a opakovaně porušuje své povinnosti při poskytování právních služeb. Odvolací kárný senát v napadeném rozhodnutí uvedl, že jde o velmi závažné a hrubé porušení základních pravidel upravujících výkon advokacie. Jelikož se nejedná o ojedinělé pochybení, je správné uložení přísnějšího kárného opatření.
55. Soud dospěl k závěru, že odůvodnění uloženého opatření je zcela nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Podle § 24 odst. 2 advokátního kárného řádu kárný senát při ukládání kárného opatření přihlíží zejména k povaze skutku a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění, jakož i k jeho osobním poměrům. Z výše uvedeného odůvodnění vyplývá, že kárný senát žádnou takovou úvahu neprovedl. Kárný senát jakož i odvolací kárný senát uvedl pouze to, že se žalobce dopustil závažného a opakujícího se provinění. Jak ale vyplývá z § 32 odst. 2 zákona o advokacii, samotné kárné provinění je definováno

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

jako „závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi“. Správní orgány tak v podstatě pouze popsaly, že se žalobce dopustil kárného provinění. Dovedeno *ad absurdum* by při takové úvaze musel být za kárné provinění vždy uložen dočasný zákaz výkonu advokacie. Ustanovení § 32 odst. 3 zákona o advokacii ale nabízí několik možných opatření jako je napomenutí, veřejné napomenutí, pokuta, apod.

56. Správní orgán se při ukládání trestu (tj. v tomto případě kárného opatření ve formě dočasného zákazu výkonu advokacie) musí výslovně zabývat všemi relevantními kritérii, která právní předpisy stanovují. I v případě, že některé z kritérií stanovených zákonem není pro posouzení věci relevantní, má správní orgán povinnost se s takovým kritériem alespoň stručně vypořádat a odůvodnit jeho nepodstatnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 8 As 17/2006 - 78). Soud přitom nepřehlédl, že ukládání sankcí za správní delikty je projevem volného uvážení správních orgánů a jeho soudní přezkum je proto již z podstaty věci zásadně omezen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, č. 2671/2012 Sb. NSS). Správní orgány ovšem musí postupovat přezkoumatelně. K tomu lze analogicky poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu k odůvodnění konkrétní výše pokuty, podle níž je správní orgán „povinen při ukládání sankce podrobně a přesvědčivě odůvodnit, k jakým skutečnostem přiblížil, a navíc podrobně odůvodnit, jaký vliv měly tyto skutečnosti na konečnou výši pokuty. Výše uložené pokuty musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem, nepřipouštějícím rozumné pochyby o tom, že právě taková výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu“ (rozsudek ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 Ads 113/2007 - 87, obdobně rozsudek téhož soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 149/2014 - 36). Úvahy správního orgánu o druhu a výši sankce musí být racionální, koherentní a v souladu se zásadami logiky, musí z nich být zřejmé, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil a rovněž, zda uložená sankce není likvidační.
57. Prvoinstanční rozhodnutí ovšem zcela postrádá konkrétní úvahu správního orgánu ohledně povahy skutku a jeho následků, okolností, za nichž byl spáchán, osoby kárně obviněného, jeho osobních poměrů a míry zavinění, tedy hledisek významných pro uložení kárného opatření vypočtených v § 24 odst. 2 advokátního kárného řádu. Tento nedostatek nenapravila ani žalovaná v napadeném rozhodnutí, když shora uvedená hlediska nijak nehodnotila (obdobně např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2020, č. j. 9 Ad 23/2016 - 53).
58. Správní orgány se blíže nezabývaly závažností jednotlivých provinění, nevzaly v potaz, jaké následky pro stěžovatele provinění měla, tedy jakým způsobem to zasáhlo do jejich života, resp. majetkových poměrů. Správní orgány se blíže nezabývaly ani okolnostmi spáchání jednotlivých skutků, stejně tak se nezabývaly osobou žalobce a mírou jeho zavinění, tedy zda jednal úmyslně či nedbalostně.
59. Soud si je vědom, že žalobce byl vyzýván k doložení svých majetkových poměrů, což neučinil a jde to tak k jeho tíži. Stále se ale jedná pouze o jeden aspekt, který je třeba hodnotit při ukládání kárného opatření. Správní orgány měly povinnosti hodnotit i ostatní výše uvedené aspekty a na jejich základě mohly teprve rozhodnout o tom, zda se s ohledem na veškeré okolnosti případu jedná o takové kárné provinění, za které je možné uložit opatření dočasného zákazu výkonu advokacie. Soud přitom nijak blíže nepředjímá, co vše měla žalovaná zohlednit (žalobce ostatně v tomto ohledu ani nevznášel konkrétní žalobní námitky), orgány žalované ovšem v obou stupních nehodnotily prakticky žádné z kritérií předpokládaných v § 24 advokátního kárného řádu – poukázaly jen na obecně vyjádřenou závažnost spáchaných provinění a skutečnost, že se žalobce provinil opakovaně [konkrétněji mohlo jít např. o otázku, zda byl žalobce v minulosti kárně trestán, zda na něj byly podány i jiné stížnosti, zda se ve své praxi zaměřuje právě na insolvenční řízení (a měl by tak být specializován), nebo naopak se věnuje jiným oblastem práva, jak se k pochybením, která jsou mu kladena za vinu, postavil apod.].

60. Vzhledem k tomu, že správní orgány jednotlivá kritéria fakticky nijak nezhodnotily, soud nemohl uložené kárné opatření přezkoumat ve světle uplatněných žalobních námitek, tj. posoudit, zda žalovaná případně nevybočila ze své běžné rozhodovací praxe a zda kárné opatření odpovídá kárným proviněním (tyto otázky spolu z povahy věci souvisí a žalobce je též, byť stručně, takto spojoval).

VI. Závěr a náklady řízení

61. Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že je třeba napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaná neuvedla konkrétní důvody, proč bylo žalobci uloženo opatření ve formě dočasného zákazu výkonu advokacie a proč právě v délce jednoho roku. Soud nepřistoupil rovněž ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, jelikož jím identifikované vady mohou být napraveny odvolacím kárným senátem v odvolacím řízení (srov. § 35 odst. 3 zákona o advokacii). Zároveň soud v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení.
62. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V navazujícím řízení proto při ukládání kárného opatření přihlédne ke všem hlediskům, která stanoví § 24 odst. 2 advokátního kárného řádu a druh a výši (délku) ukládané sankce přezkoumatelně zdůvodní.
63. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, a proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 4 000 Kč (3 000 Kč za podanou žalobu a 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku, který byl žalobci usnesením zdejšího soudu ze dne 30. 6. 2021, č. j. 18 Ad 4/2021 - 33, přiznán). Jiné náklady řízení žalobce, který nebyl v řízení zastoupen, neprokázal. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 - 79, vyložil, že soud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému žalobci náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nýbrž musí vycházet z nákladů, jejichž vynaložení žalobce soudem prokáže (§ 57 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k uvedenému žalobci paušální náhrada nákladů za jeho jednotlivé úkony přiznána nebyla.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje P.F.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. května 2022

Mgr. Aleš Sabol v. r.
předseda senátu